

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon Br. 05/L - 047

**O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BR. 04/L-065 O
AUTORSKOM I SRODNOM PRAVU**

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja

**ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BR. 04/L-065 O
AUTORSKOM I SRODNOM PRAVU**

Član 1
Svrha

1. Svrha ovog zakona je izmena i dopuna Zakona Br. 04/L-065 o autorskom i približnom pravu sa ciljem usklađenosti sa odredbama Evropske Zajednice iz oblasti autorskih i srodnih prava.

2. Ovaj zakon je u potpunoj usklađenosti sa ovim odredbama Evropske Zajednice: Odredba 98/83/EEC, datuma 27. septembra 1993. god. koja je imala za cilj olakšanje međugraničnog audio-vizuelnih programa, odnosno satelitski prenos i kablovski ponovni prenos (OJ L 248, 06/10/1993), odredba 2001/29/EC, datuma 22. maja 2001 o usklađenosti određenih aspekata autorskih i srodnih prava u društvu za informisanje (OJ L 167, 22/06/2001), odredbu 2001/84/CE, datuma 27. septembra 2001, o pravu na preprodaju, odnosno koristi autora jednog originalnog umetničkog dela (OJ L 272, 13/10/2001); odredba 96/9/EC, datuma 11. marta 1996, o zakonskoj zaštiti osnova podataka, (OJ L 077, 27/03/1996), odredba 2006/115/EC, datuma 12. decembra 2006 o pravu na iznajmljivanje i pozajmljivanje autorskog i srodnog prava iz oblasti intelektualnog vlasništva (OJ L 376, 27/12/2006), odredba 2004/48/EC, datuma 29. aprila 2004 o sprovođenju prava intelektualnog vlasništva (OJ L 195, 02/06.2004); odredba 2009/24/EC kodifikovana verzija, datuma 23. aprila 2009 koja je uskladilo Evropsko zakonodavstvo u vezi zaštite Kompjuterskih programa (OJ L 111, 05/05/2009), odredba 2011/77/EU, datuma 27. septembra 2011 o vremenskom trajanju zaštite

autorskih i srodnih prava (OJ L 265, 11/10/2011, p. 1–5), odredba ta koja je izmenila odredbu 2006/116/EC, datuma 12. decembra 2006 (OJ L 372, 27/12/2006, p. 12-18), odredba 2012/28/EU, datuma 25. oktobra 2012 o dozvoljenom korišćenju sirota dela, (OJ L 299, 27/10/2012).

Član 2

Član 4. osnovnog zakona posle podstava 1.19., dodaju se podstavovi 1.20 i 1.21, kao što sledi:

1.20. **“Satelit”** podrazumeva bilo koji satelit koji deluje na osnovu frekvencija, koje su na osnovu zakona za telekomunikaciju, rezervisane za prenos signala dostupnih javnošću ili koje su rezervisane za zatvorenu komunikaciju, osnova-osnova (sa jedne tačke na drugu). Međutim, u zadnjem slučaju, pod uslovima u kojima se dešava, pojedinačni prijem signala treba biti uporediv sa onima koji se provode u prvom slučaju.

1.21. **“Kablovski ponovni prenos”** je istovremeno, neizmenjeno i neprekidano ponovni prenos za javnost, preko kablovskog ili mikrotalasnog sistema za prijem od javnosti, koji dolazi od neke druge organizacije za ponovni prenos.

Član 3

Član 8 osnovnog zakona, posle podstava 2.13., dodaje se stav 2.14, tekstom koji glasi:

2.14. Zaštita kompjuterskih programa i njihovih pripremih dizajnerskih materijala u skladu sa ovim zakonom, primenjuje se na svakom izrazu bilo kog oblika jednog kompjuterskog programa. Ideje i principi na kojima se zasniva bilo koji element jednog kompjuterskog programa, uključujući i one koji su u njegovu interakciju, nisu zaštićene autorskim pravom. Kompjuterski program će biti zaštićen ukoliko je isti originalan u smislu da je isti lična intelektualna tvorevina autora.

Član 4

Član 12. osnovnog zakona, posle podstava 1.8., dodaje se novi podstav 1.9, tekstom koji glasi:

1.9. Dnevne vesti i razne informacije koje imaju karakter običnog izveštavanja medija mogu se re proizvoditi jedino nakon prelaska najmanje dvanaest (12) sati od njihovog objavljivanja.

Član 5

Posle člana 12. osnovnog zakona dodaju se četiri nova člana, 12A, 12B, 12C i 12D, sa tekstom koji sledi:

Član 12A **Siroče delo**

1. Jedno delo ili fonogram se smatra siroče delo ukoliko nije došlo do identifikacije nosioca prava tog dela ili fonograma, a čak ako je jedan ili više njih identifikovano, ali nijedan nije lociran, i pored sprovedene i registrovane detaljne potrage za nosiocem prava u skladu sa članom 12B.
2. Kada postoji više od jednog nosioca prava jednog dela ili fonograma, i kada svi od njih nisu identifikovani, ili su identifikovani, ali i nakon detaljne potrage koja je sprovedena i registrovana u skladu sa članom 12B nisu pronađene, delo ili fonogram se može koristiti u skladu sa ovim zakonom u slučaju da su nosioci prava identifikovani i pronađeni, ovlastili organizaciju navedene u stavu 6, da obavlja radnje reprodukcije i stavljanje na raspolaganje javnosti, kao što je predviđeno posebno u članu 23 i 33 ovog zakona.
3. Stav 2 ne prejudicira prava identifikovanih i pronađenih nosioca prava za delo ili fonogram.
4. Član 12D se shodno primenjuje mutatis mutandis za nosioce prava koji nisu identifikovani i nalaze se u pomenuta dela u stavu 2.
5. Organizacije koje mogu koristiti siroče delo su biblioteke, obrazovne ustanove i muzeji, kao i arhive, institucija filmskog ili audio nasleđa i javne radio-difuzne organizacije, koje su zasnovane u Republici Kosova u cilju postizanja ciljeva koji se odnose na njihove misije javnog interesa.
6. Dela koja se mogu smatrati sirotim delima su:
 - 6.1. dela objavljena u vidu knjiga, profesionalnih časopisa, novina, magazina ili drugih spisa koji se nalaze u kolekcijama javno dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i u kolekcijama arhiva, institucija filmskog ili audio nasleđa;
 - 6.2. kinematografska ili audiovizuelna dela i fonogrami koja se nalaze u kolekcijama javno dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i u kolekcijama arhive ili institucija filmskog ili audio nasleđa; i
 - 6.3. kinematografska ili audiovizuelna dela i fonogrami koja su proizvela javne radio-difuzne organizacije sve do 31. decembra 2002 godine, i koja se nalaze u njihovoj arhivi, koja su zaštićena autorskim pravom ili sličnim pravima i koja su po prvi put objavljena u Republici Kosova ili, u nedostatku publikacije, prvo emitovanje je bilo u Republici Kosova.
7. Dela i fonogrami iz stava 6. se mogu smatrati sirotim delima, dela koji nikad nisu bili objavljeni niti emitovani ali koje su organizacije iz stava 5. omogućile javni pristup istim, pod uslovom i pretpostavkom da nosioci prava ne bi osporili upotrebu iz člana 59A. Ovaj stav se primenjuje za dela i fonograme koji su deponovani kod ovih organizacija pre 29. oktobra 2014 godine.

8. Mogu se smatrati sirotim delima i ostali zaštićeni predmeti, koji su ugrađeni ili priloženi, ili pak čine integralni deo dela ili fonograma iz stavova 6. i 7.

Član 12B **Detaljna pretraga**

1. Kako bi utvrdili da li je neko delo ili fonogram siročje delo, navedene organizacije iz člana 12A, stav 5, trebaju obezbediti sprovođenje detaljne pretrage dobre namere koja se može odnositi na svako delo ili zaštićeni predmet, u konsultaciji sa relevantnim izvorima za kategoriju pomenutih dela i drugih zaštićenih predmeta. Detaljna pretraga se treba sprovesti pre upotrebe dela ili fonograma.

2. Ako postoje dokazi koji ukazuju na činjenicu da se relevantna informacija o nosiocu prava može pronaći u drugim zemljama, ti isti raspoloživi izvori informacija u tim drugim zemljama se moraju konsultovati.

3. Navedene organizacije u članu 12A, stav 5, dužne su da vode evidenciju svojih detaljnih pretraga i ove informacije trebaju dostaviti kancelariji za autorska prava i srodna prava:

3.1. ishode detaljnih pretraga koje su sprovele organizacije i koje su dovele do zaključka da je neko delo ili fonogram siročje delo;

3.2. korišćenje sirotog dela od strane organizacije u skladu sa ovim zakonom;

3.3. u skladu sa članom 12D, bilo kakvu promenu statusa sirotog dela ili fonograma koji organizacija koristi;

3.4. kontakt informacije relevantne organizacije.

Član 12C **Izvori detaljne pretrage**

Izvori koji treba konsultovati za sprovođenje detaljne pretrage iz člana 12B, za odgovarajuću kategoriju dela su:

1. 1. za objavljene knjige:

1.1.1. pravni depoziti, kataloge biblioteka i normativne datoteke koje održavaju biblioteke i druge institucije;

1.1.2. udruženja izdavača i autora u Republici Kosova;

1.1.3. baze podataka i registra, kao što je WATCH (pisci, umetnici i nosioci njihovih autorskih prava), ISBN (međunarodni standardni broj knjige) i baze podataka koje vode štampane knjige;

1.1.4. baze podataka relevantnih kolekcionarskih društva, odnosno organizacije koje drže prava reprodukcije;

1.1.5. izvori koji integrišu višestruke baze podataka i registra, uključujući VIAF (međunarodno telo virtuelnih dokumenata) i ARROW (registri sa pristupom na informacije o pravima i sirotim delima).

2. Za novine, časopise, stručnih časopisa i periodičnih publikacija:

2.1. ISSN (međunarodni standard serijskih publikacija) za periodične publikacije;

2.2. indeksi i katalozi iz biblioteka i kolekcija;

2.3. pravni depoziti, odnosno nacionalne i posebne bibliografije;

2.4. baze podataka i dokumentacija koju održavaju udruženja izdavača i udruženja autora i novinara u Republici Kosova;

2.5. baze podataka i dokumentacija udruženja kolektivno upravljanje, uključujući organizacije reproduktivnih prava.

3. Za vizuelna dela, uključujući lepe umetnosti, fotografiju, ilustraciju, dizajn, arhitekturu i skečeve navedenog, kao i dela koja se nalaze u knjigama, časopisima, novinama i žurnalima ili drugim delima:

3.1. izvori iz stava 1 i 2;

3.2. baze podataka i dokumentacija udruženja za kolektivno upravljanje, odnosno vizuelne umetnosti, uključujući organizacije reprodukciji prava;

3.3. baze podataka udruženja za fotografije, kada su primenljive.

4. Za audio-vizuelna dela i fonograme:

4.1. pravni depoziti;

4.2. baze podataka i dokumentacija koju održavaju udruženja izdavača u Republici Kosova;

4.3. baze podataka i dokumentacija institucija filmskog ili audio nasleđa i nacionalnih biblioteka;

4.4. baze podataka relevantnih standarda i identifikatora kao što je ISAN (međunarodni standardni audio-vizuelni broj), za audio-vizuelne materijale, ISWC (međunarodni standardni radni muzički broj) za muzička dela i ISRC (međunarodni standardni kod snimanja) za fonograme;

4.5. osnovi podataka i dokumentacija udruženja za kolektivnu upravu, odnosno za autore, izvođače, proizvođače fonograma i proizvođače audio-vizuelnog materijala;

4.6. zasluge i druge informacije koje su zapisane na pakovanju dela ili zaštićenog predmeta srodnim pravima;

4.7. baze podataka i dokumentacija ostalih relevantnih udruženja koja predstavljaju specifične kategorije nosioca prava.

Član 12D **Završetak statusa sirotog dela**

Status sirotog dela završava se u slučajevima kada nosioc autorskog prava postane poznat ili mu se nađe boravišno mesto.

Član 6

Stavovi 1 i 2, člana 23. osnovnog zakona se preformulišu sa tekstom kao u nastavku:

1. Autor ima ekskluzivno pravo da dozvoli ili zabrani reprodukciju njegovog dela.
2. "Reprodukcija" je stvaranje jedne ili više kopija jednog dela ili objekta srodnih prava, bilo na direktan ili indirektan način, privremeno ili stalno, u bilo kakvom obliku, u potpunosti ili delimično, uključujući audio ili video snimak, ili privremeno ili stalno skladištenje dela ili objekta srodnog prava u elektronskim medijima.

Član 7

Stav 1. člana 25. osnovnog zakona, dopunjuje sa tekstom kao u nastavku:

Ovo pravo se ne gasi prodajom ili nekim drugim aktom distribucije originalnih dela ili njegovih kopija.

Član 8

Član 36. osnovnog zakona posle stava 6. dodaje se stav 7, sa tekstom kao u nastavku:

7. Za period od tri (3) godine nakon preprodaje, autor ili organizacija kolektivnog menadžiranja može od svake osobe iz stava 2. zatražiti bilo kakvu informaciju koja može biti neophodna kako bi se obezbedilo plaćanje nagrade u vezi sa preprodajom iz ovog člana.

Član 9

Stav 1. člana 37. osnovnog zakona se dododaje sledeći tekst:

Ovo pravo se ne gasi prodajom ili bilo kojim drugim aktom distribucije originalnih dela ili njegovih kopija.

Član 10

Stav 3. člana 44. osnovnog zakona se preformuliše tekstem koji sledi:

3. Bez saglasnosti autora i bez naplate, neprofitabilnoj biblioteci, muzeju, arhivi i obrazovnoj i naučnoj ustanovi se dozvoljava reprodukcija dodatne kopije od kopije dela koje se već nalazi u njihovoj stalnoj kolekciji, ako je svrha iste da se zameni izgubljena kopija, uništena kopija ili kopija koja je postala neupotrebljiva ili pak da se jedna kopija učini dostupnom za druge biblioteke ili slične službe arhiviranja kako bi se zamenila sa izgubljenim, uništenim ili neupotrebljivim delom njihove kolekcije, u slučajevima kada je nemoguće dobiti kopije dela putem uobičajenih komercijalnih puteva.

Član 11

Član 45. osnovnog zakona se preformuliše sledećim tekstem:

Član 45 Prolazni snimci

1. Organizacije za prenos, bez dozvole autora i ostalih nosioca prava i bez nadoknade, mogu vršiti privremeno snimanje dela putem svojih aparatura za svoja emitovanja, pod uslovom da se takvi snimci moraju izbrisati ili uništiti ne kasnije od dvanaest (12) meseci nakon prenosa.

2. Snimci iz stava 1. se mogu predati na čuvanje u službeni, državni arhiv ako isti imaju posebnu dokumentiranu važnost.

Član 12

Član 49. osnovnog zakona se briše u potpunosti i preformuliše se sledećim novim tekstem:

Član 49 Upotreba radi informisanja javnosti

1. Dozvoljava se bez dozvole autora ili drugih nosioca prava i bez nadoknade:

1.1. korišćenje dela ili ostalog zaštićenog predmeta u vezi sa izveštavanjem trenutnih dešavanja, do mere opravdane za informativne svrhe i sve dok je izvor, uključujući i ime autora, naveden, osim ako se dokaže da je isto nemoguće.

1.2. upotreba političkih i ostalih govora održanih tokom javnih debata sve do mere informisanja.

Član 13

Član 57. osnovnog zakona se preformuliše sledećim tekstom:

Član 57

Upotreba objavljenih novinskih članaka

Dozvoljava se bez dozvole autora ili ostalih nosioca prava i bez nadoknade: reprodukcija i distribucija putem štampe prenos, javno komuniciranje ili uspostavljanje dostupnosti za javnost objavljenih članaka o aktuelnim ekonomskim, političkim ili verskim pitanjima, ili emitovanje dela ili predmeta istog karaktera u slučajevima kada takva upotreba nije izrazito rezervisana i upotreba treba da obuhvata izvor i ime autora.

Član 14

Posle člana 59. osnovnog zakona dodaje se novi član 59A, sa sledećim tekstom:

Član 59A

Dozvoljene upotrebe sirotih dela

1. Organizacije iz člana 12A, stav 5, mogu koristiti sirota dela koja se nalaze u njihovim kolekcijama i to na sledeće načine:

1.1. stavljajući na raspolaganju siroče delo za javnost;

1.2. za svrhu digitalizacije, raspolaganje, indeksiranja, katalogizacije, očuvanja i restauracije putem reprodukcije.

2. Organizacije iz člana 12A, stav 5, obavezne su da koriste siroče delo u skladu sa stavom 1. ovog člana samo kako bi postigle ciljeve koji se odnose na njihove misije od javnog interesa, tačnije za očuvanje, restauraciju i pružanje kulturnog i obrazovnog pristupa delima i fonogramima koji se nalaze u njihovim kolekcijama.

3. Organizacije iz člana 12A stav 5, mogu da generišu prihode tokom ovakve upotrebe za ekskluzivne svrhe pokrivanja svojih troškova za digitalizaciju sirota dela i za omogućavanje dostupnosti javnosti.

4. Organizacije iz člana 12A stav 5, moraju navesti ime identifikovanih autora i drugih nosioca prava tokom bilo kakve upotrebe sirota dela.

5. Zaštita s ovim zakonom ne utiče na slobodu ugovora ovih organizacija u postizanju svojih misija od javnog interesa, posebno u poštovanju sporazuma o javno-privatnih partnerstva.

6. U slučajevima kada nosilac prava postane poznat i lociran, od organizacija iz člana 12A stav 5 će se tražiti da odmah prestanu sa korišćenjem dela i biće pod obavezom da nosiocu prava plate razumnu nadoknadu za bilo kakvo korišćenje dela.

7. Okolnosti pod kojima će se organizovati isplata nadoknade i nivo nadoknade, određuje se od strane vlade Republike Kosova.

Član 15

Članu 61. osnovnog zakona posle stava 6. dodaje se stav 6a, sa sledećim tekstom:

6a. Rok za zaštitu tekstuelnih muzikalnih kompozicija ističe sedamdeset (70) godina nakon smrti poslednje preživеле osobe, bez obzira da li su te osobe određene kao ko-autori: autor teksta i kompozitor muzičke kompozicije, pod uslovom da su oba doprinosa specifično stvorena za određene tekstuelne muzičke kompozicije.

Član 16

Članu 132 osnovnog zakona, stav 1, pre prve reči, dodaje se tekst u nastavku:

1. Kada se fonogram koji je objavljen za komercijalne svrhe, ili neku reprodukciju takvog fonograma, koristi za jedan prenos na radio ili televiziji, kao bežični talasi, satelitski ili kablovski, ili za komuniciranje javnosti korisnik je obavezan platiti jednu pravičnu nadoknadu izvođačima, interpretacije kojih se izvode na snimcima i za producente ovih evidencija.

Član 17

Osnovni zakon se nakon člana 132 dopunjuje novim članom 132A, sledećim tekstom:

Član 132A

Prenos imovinskih prava izvođača u jednom fonogramu

1. Ako, pedeset (50) godina nakon što je fonogram objavljen na zakonski način, ili nije objavljen na takav način, pedeset (50) godina nakon što je na zakonski način javno objavljen, producent fonograma na prodaju ne nudi kopiju fonograma u dovoljnoj količini ili ista javnosti ne stoji na raspolaganje, sredstvima bez žice ili sa žicom, na takav način kako bi članovi javnosti mogli da istom pristupe sa mesta i u vreme koje su individualno lično izabrali, izvođač može ukinuti ugovor putem koje je preneo prava za registrovanje interpretacije proizvođača fonograma.

2. Pravo na ukidanje ugovora o prenosu prava može se ostvariti ako producent, u roku od godinu dana od obaveštenja izvođača, sa ciljem ukidanja ugovora o prenosu prava, nije ostvario oba prava navedene upotrebe pomenutih u gore navedenom stavu. Ako na kraju dvanaestog (12) mesečnog perioda od datuma obaveštenja, proizvođač nije ispunio navedene uslove, njegov ugovor se ukida i pravo nad fonogramom prestaje sa

trenutnim efektom. Pravo na ukidanje ugovora je pravo izvođača koje mu se ne može oduzeti.

3. U smislu ovog člana, „producent“ označava osobu koja je trenutno nosilac prava o fonogramu.

4. U smislu ovog člana, „dovoljne količine“ podrazumevaju količinu koja zadovoljava razumne zahteve javnih kopija fonograma.

5. U slučajevima kada ugovor daje izvođaču pravo da zahteva ne periodičnu nadoknadu, tada izvođač ima pravo da dobije za svaku punu godinu dodatnu nadoknadu, nakon pedeset (50) godina što je fonogram punopravno objavljen, ili ako nije objavljen, pedeset (50) godina nakon što je fonogram punopravno objavljen u javnosti. Izvođaču se ne sme oduzeti pravo od dobijanja godišnje dopunske nadoknade.

6. Ukupan iznos pridržan od strane proizvođača fonograma za plaćanje godišnje dopunske nadoknade iz stava 3., biće obračunat u vrednosti do dvadeset posto (20%) prihoda koje je producent fonograma zaradio tokom protekle godine i to iz reprodukcije, distribucije i objavljivanja fonograma u pitanju, nakon pedeset (50) godina što je punopravno objavljen u javnosti na zakoniti način.

7. Proizvođači fonograma su obavezni da po zahtevu izvođača, koji imaju pravo na godišnju dopunsku nadoknadu kao što je pomenuto u stavu 6., da pruže bilo koju informaciju koja može biti neophodna za obezbeđivanje naplate nadoknade.

8. Kada izvođač ima pravo na periodičnu nadoknadu, avansno plaćanje niti bilo kakvi popusti predviđeni ugovorom, neće biti oduzeti od nadoknade izvršene izvođaču, počevši od pedesete (50) godina nakon što je fonogram punopravno objavljen, ili nije objavljen, pedeset (50) godina nakon što je punopravno objavljen u javnosti.

Član 18

Član 137., stav 1. osnovnog zakona menja se i glasi:

1. Imovinska prava interpretatora traju pedeset (50) godina od izvršene interpretacije. Ukoliko fiksiranje performanse nije u fonogramu, ali u okviru ovog perioda na zakonit način se objavljuje ili se komunicira javnost, prava interpretatora traju pedeset (50) godina od dana prvog objavljivanja ili prve komunikacije u javnosti, zavisno od toga koja radnja se desilo pre. Ukoliko fiksirana interpretacija u jednom fonogramu je objavljivana na zakonit način ili na zakonit način je komuniciran javnosti u okviru ovog perioda, prava traju sedamdeset (70). godina od dana prvog takvog objavljivanja ili od dana prve takve komunikacije u javnosti, zavisno od toga koja radnja se desilo ranije.

Član 19

Član 141. osnovnog zakona preformuliše se sledećim tekstom:

Član 141

Trajanje prava proizvođača fonograma

1. Prava izvođača fonograma traju pedeset (50) godina od datuma učinjenog fiksiranja. Međutim, ako je fonogram zakonski objavljen u toku ovog perioda, pomenuta prava ističu sedamdeset (70) godina nakon prve zakonske objave.
2. Ako fonogram nije objavljen na zakonski način tokom pomenutog perioda u stavu 1 ovog člana, i ako je u međuvremenu fonogram zakonski objavljen u javnosti tokom ovog perioda, onda pomenuta prava će trajati sedamdeset (70) godina od datuma prvog zakonskog objavljivanja za javnost.
3. Stav 1. i 2. nema efekta u zaštiti proizvođača fonograma, ako se rok za zaštitu ovih prava ističe do 22. decembra 2002. god., prema Zakonu br. 04/L-065 za Autorska i Približna Prava.

Član 20

Član 146. osnovnog zakona, nakon zadnje reči, dodaje se tekst kao u nastavku:

, bez obzira da li se ovaj prenos vrši putem žice ili bežičnim putem, uključujući i kablovskim ili satelitskim putem.

Član 21

Član 160. osnovnog zakona dopunjuje se stavom 1.14. i novim stavom 2., dok je stav 2. osnovnog zakona se preformuliše i prelazi na podstav 2.7. i članu se dodaje stav 3., sa sledećim tekstem:

1.14. pravo na dobijanje godišnje dopunske naknade kao što je navedeno u stavu 132A, stav 3.

2. U skladu sa odgovarajućim odredbama ovog zakona, sledeća prava se mogu ostvariti samo kroz kolektivnu organizaciju za upravljanje koja je za tu svrhu akreditovana od strane Kancelarije za autorska i srodna prava:

2.1. pravo na pravednu naknadu za privatno kopiranje radova i objekata srodnih prava kao što je predstavljeno u članu 44, podstav 2.1;

2.2. pravo na pravednu naknadu za reprografičku reprodukciju kao što je predstavljeno u članu 44, stav 2.2;

2.3. pravo na pravednu naknadu za autore ili izvođače koje je sačuvano posle transfera njihovih ekskluzivnih prava koja su preneti na zakup kod producenta fonograma ili audio-vizuelnog dela, kako je predviđeno članom 113, podstav 4.3 i član 132 stav 2;

2.4. pravo na naknadu za kreditiranje kako je predviđeno u članu 37. stav 1.;

2.5. pravo javnog komuniciranja ne scenskih muzičkih i pisanih dela malih prava;

2.6. pravo interpretatora i proizvođača fonograma na pojedinačnu pravičnu naknadu za emitovanje i predstavljanje javnosti fonograma objavljenih u komercijalne svrhe kao što je predviđeno članom 132., stav 1.;

2.7. pravo na kablovski ponovni prenos dela i srodnih prava kao što je predviđeno u članu 30. stav 1., osim sopstvenog prenosa audiovizuelnih medijskih usluga, bez obzira na to da li su ta prava njihova ili su im preneti od strane drugih nosilaca prava.

3. Organizacija za kolektivno upravljanje treba da ima pravo da raspolaze iznosima naknada prikupljenih od korisnika ako te naknade niko nije potraživao u roku od tri (3) godine od kraja godine u kojoj su te naknade prikupljene, bilo tako što će ih dodati iznosima koji se distribuiraju ili ih odvajajući za druge svrhe za dobrobit vlasnika autorskih i srodnih prava.

Član 22

Stav 3. člana 161. osnovnog zakona menja se, dok posle stava 5. dodaje se novi stav 6, tekstom koji glasi:

3. Prava u stavu 2. člana 20. ovog zakona administriraju se od udruženja za kolektivnu administraciju prava bez ovlašćenja autora ili nosioca prava.

6. Tokom vremena kada su prava prenošena u nekom kolektivnom udruženju, putem zakona ili ovlašćenjem, autor ne može individualno upravljati ista prava.

Član 23

Član 163., stav 2. osnovnog zakona preformuliše se sledećim tekstom:

2. Udruženje za kolektivno upravljanje ima status neprofitne organizacije.

Član 24

Član 167. osnovnog zakona, stav 2. nakon zadnje reči se dodaje jedna rečenica i istom stavu se dodaju i pod stavovi 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., sa tekstom kao u nastavku: uzimajući u obzir kriterijume kao u nastavku:

2.1. prihodi koji mogu da se zarade od korišćenja dela ili predmeta približnih prava;

2.2. kada prihodi ne odražavaju prirodu korišćenja dela ili predmeta približnih prava, troškovi njihovog korišćenja ili uticaja na njihovo normalno korišćenje ili uticaja na njihovo normalno korišćenje od nosioca prava;

2.3. kapacitet mesta gde se koriste dela ili predmet približnih prava;

2.4. veličinu javnosti za koji su stavljeni na raspolaganje dela ili predmet približnih prava;

2.5. važnost korišćenja dela ili predmeta približnih prava za relevantne aktivnosti korisnika;

2.6. odnos između dela ili predmeta približnih prava, zaštićenih sa onim nezaštićenim.

Član 25

Stav 4. člana 176. osnovnog zakona se preformuliše sa tekstom kao u nastavku:

4. Posrednik može podneti predloge strankama u vezi rešavanja spora. Pretpostavlja se da su stranke prihvatile predlog za rešavanje spora, ako nijedna od njih ne izražava protivljenje, u roku od tri (3) meseca od dostavljanja predloga. Obaveštenje o predlogu i bilo koje opozicije mora da bude uručeno zainteresovanim stranama u skladu sa važećim propisima koji se odnose na protok i servisiranje pravnih dokumenata.

Član 26

Član 177. osnovnog zakona preformuliše se tekstom kao u nastavku:

Član 177

Osobe koje imaju pravo da zahtevaju sprovođenje mere, procedure i pravne lekove

1. Pravni nosioci prava priznatih i garantovanih prema ovom zakonu imaju pravo da traže od sudova poštovanje njihovi prava, utvrđivanje počinjene povrede i odgovarajuću nadoknadu.

2. Pomenuta prava u stavu 1. ovog člana uživaju:

2.1. pojedinci koji su ovlašćeni ili licencirani od strane nosioca prava da koriste prava koja su pod zaštitom ovog zakona, u skladu sa ovlašćenjem koje im je dato u tu svrhu.

2.2. udruženja za kolektivno upravljanje pravima, bez obzira da li njeno ovlašćenje počiva na prenosu prava ili zastupanje punomoćjem. Organizacija za kolektivno upravljanje u svim okolnostima ima pravo da pokrene sudski ili van sudski postupak u svoje ime i da punom legitimitetu obavlja sva prava koja su joj ili za koje poseduje punomoćje.

2.3. profesionalne organizacije za zaštitu i reprezentativna udruženja koja su ovlašćena da predstavljaju nosioca prava.

Član 27

Podstav 1.3 člana 181., osnovnog zakona se preformuliše, pa je ovom članu, posle podstava 1.6, dodat novi podstav 1.7, sa tekstom sledećeg sadržaja:

1.3. Roba nastala kao rezultat povrede prava iz ovog zakona, korišćeni materijali i oprema za izradu ili proizvodnji robe biće zatraženo da budu uklonjeni sa tržišta i unište troškovima počinioca osim ako postoje posebni razlozi da se to ne učini tako;

1.7. Izdavanje zabrane za posrednika čije se usluge koriste od strane trećeg lica a kojima se narušavaju autorska ili srodna prava.

Član 28

Članovi 184, 185 i 186 iz osnovnog zakona su izbrisani u potpunosti. Zakon je dopunjen novim članovima 184, 185 i 186 sa sledećim tekstom:

Član 184

Dokazi

1. Na zahtev stranke koja predstavlja razumne dostupne dokaze dovoljne da podrži svoje tvrdnje, a da se dokažu te tvrdnje potkrepljene određenim dokazima, postoje dokazi koji se nalaze pod kontrolom suprotne strane, Sud može naložiti da takve dokaze predstavlja suprotna strana, koja podleže pravilima o zaštiti poverljivih informacija. Razumni primerak značajnog broja kopija dela ili bilo kojih drugih zaštićenih predmeta smatra se dokazima od strane nadležnih pravosudnih organa.

2. Pod istim okolnostima, u slučaju prekršaja počinjenog na komercijalnoj osnovi, Sud po potrebi može naložiti, da se po prijemu zahteva stranke, dostave sva bankarska, finansijska ili komercijalna dokumenta pod kontrolom suprotne strane, ali u skladu sa zaštitom poverljivih informacija.

Član 185

Obezbeđivanje dokaza

1. Nosilac prava ili njegovi zastupnici koji se pominju u članu 177. koji su predstavili razumno dostupne dokaze koji su dovoljni da podrže njihove tvrdnje, može tražiti od suda, pre početka suđenja da preduzme mere za obezbeđivanje dokaza ili utvrđivanje činjeničnog stanja, gde postoji opasnost od povrede prava zagarantovana ovim zakonom, kao i kada postoji opasnost od uništenja elemenata dokaza. Te mere će biti preduzete, ako je potrebno i bez saslušanja druge strane, posebno tamo gde je verovatno da će svako odlaganje izazvati nepopravljivu štetu nosioca prava ili gde postoji opravdana sumnja da dokazi mogu biti uništeni.

2. Ako su usvojene mere za očuvanje dokaza, bez saslušanja druge strane, uključene strane treba da budu obaveštene, bez odlaganja a najkasnije nakon izvršenja mera. Pretres, uključujući pravo da budu saslušani, će se održati na zahtev uključenih stranaka sa ciljem donošenja odluke, u razumnom roku posle obaveštenja o merama, o tome da li će se mere izmeniti, ukinuti ili potvrditi.

3. Mere iz stava 1. mogu da sadrže detaljan opis, sa ili bez uzimanja primerka ili fizičkog oduzimanja robe koja krši pravo, i po potrebi, od materijala i instrumenata koji se koriste za proizvodnju i/ili distribuciju takve robe, kao i relevantnim dokumentima. Te mere će biti preduzete u skladu sa odredbama zakona o parničnom postupku.

4. naložene mere od strane suda za obezbeđivanje dokaza ili činjenično stanje u vezi prekršaja će biti primenjene od strane sudskog službenika. Nosioци prava ili njihovi predstavnici, čija su prava pretpostavlja da su prekršena ili su u opasnosti od povrede, imaju pravo da učestvuju u primeni mera da se obezbedi dokaz ili činjenični pretres.

5. Mere za obezbeđivanje dokaza mogu biti predmet podnošenja zahteva podnosioca za adekvatnu sigurnost ili ekvivalentno osiguranje sa namerom da obezbedi nadoknadu za pretrpljenu bilo kakvu predrasudu od strane suprotne strane.

6. Mere za obezbeđivanje dokaza mogu da budu ukinute ili na drugi način prestaju da važe, na zahtev suprotne strane, ako druga strana u razumnom roku, ne pokrene postupak pri kompetentnom sudu koji bi doveo do propisane odluke u predmetu, ali bez ugrožavanja prava na obeštećenje koje se može zahtevati. Period treba da odredi pravosudni organ koji je naredio mere ili u nedostatku takve odluke, u roku koji ne prelazi petnaest (15) dana od dana kada je počela trajanje mere.

7. Kada budu ukinute mere za očuvanje dokaza, ili su istekle usled činjenja ili ne činjenja od strane podnosioca, ili ako je naknadno utvrđeno da nije bilo povrede prava ili povredom prava, nadležni sud može da nalože podnosiocu zahteva, na zahtev tuženog, da mu se da tuženom odgovarajuća nadoknada za svaku štetu izazvanu ovim merama.

8. Žalba može biti podneta protiv odluke suda, kojom je prihvaćen ili odbijen zahtev da se obezbede dokazi može se podneti žalba.

9. Procedura za obezbeđivanje dokaza se realizuje u roku od sedam (7) dana od dana podnošenja zahteva.

Član 186

Privremene mere i mere predostrožnosti

1. Na zahtev podnosioca žalbe sud može da:

1.1. izda privremeni nalog protiv navodnog učinioca s ciljem da se sprečava bilo kakvo dalje moguće kršenje prava zaštićenih ovim zakonom, ili da zabrani, na privremenoj osnovi, nastavak navodnih povreda tog prava, ili da

sprovede meru predaje bankarske garancije kojom se obezbeđuje naknada za nosioca prava; jedan privremeni nalog može da se izda, pod istim uslovima, protiv posrednika čije se usluge koriste od strane trećeg lica za kršenje prava zaštićenih ovim zakonom;

1.2. naredi oduzimanje ili isporuku robe za koju se sumnja da krši pravo na intelektualno vlasništvo kako bi se sprečilo njen ulazak ili njihov komercijalni promet;

1.3. naredi po potrebi, u slučaju nepridržavanja po sudskoj zabrani izricanje novčane kazne za plaćanje, s ciljem njegovo ispunjenje.

2. U slučaju počinjene povrede na komercijalnoj osnovi, ako oštećeni pokazuje okolnosti koje bi mogle ugroziti nadoknadu štete sud odlučuje prethodnu blokiranje pokretne i nepokretne imovine navodnog počinioca, uključujući i blokiranje njegovog/njenog bankovnog računa i druga sredstva. U tom cilju, nadležni organi mogu narediti dostavu relevantnih informacija iz bankovnih, finansijskih ili komercijalnih dokumenata.

3. Sud će, u pogledu mera iz 1. i 2. imati ovlašćenje da zahteva od predlagača da pruži bilo kakve razumne dostupne dokaze kako bi se utvrdilo sa dovoljnom dozom sigurnosti da je predlagač nosilac prava i da su njegova prava prekršena, ili takva povreda je u blizini dešavanja.

4. Privremene mere iz stava 1. i 2. mogu biti preduzete u odgovarajućim slučajevima, bez saslušanja suprotne strane, posebno kada bi svako odlaganje izazvalo nepopravljivu štetu nosiocu prava. U tom slučaju stranke će biti obavešteni bez odlaganja a najkasnije nakon izvršenja mera.

5. na zahtev suprotne strane može da se traži preispitivanje odluke, uključujući pravo da budu saslušani, u razumnom roku posle obaveštenja o izvršenju mera, za odlučivanje o njenoj izmeni, ukidanje ili potvrđivanje.

6. Privremene mere koje su predviđene u stavu 1. i 2. mogu da budu ukinute ili na drugi način prestaju da važe, na zahtev suprotne strane, ako podnosilac u razumnom roku, ne pokrene postupak pri nadležnom sudu koji bi doveo do propisane odluke u predmetu. Period treba da odredi pravosudni organ koji je naredio mere ili u nedostatku takve odluke, u roku koji ne prelazi petnaest (15) radnih dana, počev od dana kada je počela privremena mera.

7. Sud može da pomenute privremene mere iz stava 1. i 2. uslovljavati finansijskom garancijom adekvatne sigurnosti ili ekvivalent od strane podnosioca adekvatne bezbednosti ili ekvivalentnog, sa namerom da se obezbedi nadoknada za bilo koju kršenje koja može nastati suprotnoj strani kada privremena mera bude ukinuta usled činjenja ili ne činjenja od strane predlagača ili kada rezultira da nije bilo povrede prava ili opasnost od povrede prava, nadležni sud će imati ovlašćenje da nalože podnosiocu zahteva, da na zahtev tuženog obezbedi suprotnoj strani odgovarajuću nadoknadu za svaku povredu izazvanu ovim merama.

8. Protiv odluke suda koji je izdao privremene i mere predostrožnosti može biti podneta posebna žalba za promenu ili uklanjanje ovih mera. Žalba ne obustavlja izvršenje rešenja.

9. ponuđena garancija u skladu sa stavom 6. ovog člana se vraća tužiocu, u slučaju da druga strana ne podnese tužbu za naknadu štete koju je pretrpela zbog takvog cilja u roku od petnaest (15) dana od dana kada je odluka suda postala neopoziva, a kojom je utvrđeno da nije bilo povreda.

10. Procedura za sprovođenje privremenih i mera predostrožnosti se primenjuje u roku od sedam (7) dana od dana podnošenja zahteva.

Član 29

Član 189. osnovnog zakona preformuliše se tekstom koji sledi:

Član 189

Dužnost za davanje informacije

1. U sudskom postupku koji se odnosi na kršenje autorskih i srodnih prava, prema zasnovanom i opravdanom zahteva tužioca, nadležni sud može narediti da se informacije o poreklu i distributivnoj mreži robe ili usluga koje krše prava i odredbe ovog zakona od strane počinioca i/ili bilo koje druge osobe koja:

1.1. poseduje robu kojom se povređuju prava na komercijalnoj osnovi;

1.2. koristi ilegalne usluge kojima se povređuju prava na komercijalnoj osnovi;

1.3. utvrđuje da pruža usluge komercijalne prirode koja se koriste u prekršajnim delatnostima; ili

1.4. je pomenuta od strane osoba koje su pomenute u podstavovima 1.1., 1.2. ili 1.3. kao osobe koje su uključene u proizvodnju, izradu ili distribuciju robe ili u pružanju usluga.

2. Informacija koja se navodi u stavu (1), kada je potrebno, treba da sadrži:

2.1. imena i adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih nosilaca robe ili usluga, kao i prodavača na veliko i malo;

2.2. Informacije o proizvedenim količinama, izrađene, isporučene, primljene ili naručene, kao i cena koja je utvrđena za datu robu ili usluge.

3. Stav 1. i 2. se ne sprovode ako:

3.1 različite odredbe daju nosiocu prava da ima pravo na dobijanje potpunih podataka;

- 3.2. korišćenje informacije koja se prenosi u skladu sa ovim članom, reguliše se ostalim odredbama građanskih i krivičnih postupaka;
- 3.3. Sud na osnovu raspoloživih informacija ima razloga da pretpostavi da je pravo na informisanje bilo zloupotrebjeno ako:
- 3.3.1. pružanje zahtevanih informacija obavezuje osobu koja je pomenuta u stavu 1. da prizna njegovo/njeno učešće ili nekih od njegovih/njenih bliskih srodnika u nekom delu kršenja autorskih prava ili nekog srodnog prava;
- 3.3.2. otkrivanje informacije nije dozvoljeno u skladu sa pravilima koja su na snazi za zaštitu poverljivosti izvora informacija ili obradu ličnih podataka.
4. Bilo koja osoba koja ne ispuni svoju dužnost da obezbedi informacije u skladu sa odredbama ovog člana treba da bude odgovorno za prouzrokovanu štetu od neobavljene dužnosti.

Član 30

Članu 190. stav 1., članu 191., stava 1. i članu 192. stava 1. osnovnog zakona, posle reči “pravno lice” dodaje se sledeći tekst: “ili individualni biznis”.

Član 31

Stav 5. člana 199. osnovnog zakona se preformuliše, dok se i istom članu dodaju stavovi 6. i 7., sa tekstom kao u nastavku:

5. Pravo koje je predviđeno u članu 149. primenjuje se za baze podataka čiji su proizvođači ili vlasnici prava državljani Republike Kosovo ili koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Kosova.

6. Pravo koje je predviđeno u članu 149. primenjuju se i za kompanije i firme koje se formiraju u skladu sa zakonima na Kosovu i imaju svoju registrovanu kancelariju u centralnu upravu ili glavno mesto poslovanja na teritoriji Republike Kosovo. Međutim, ako takva kompanija ili firma ima samo svoju kancelariju na teritoriji Republike Kosovo, njihova delatnost takođe mora biti redovno i stalno povezana sa privredom Republike Kosovo.

7. Sporazumi koji proširuju pravo predviđeno članom 149. za baze podataka koje su kreirane u trećim zemljama i koji nisu objekat odredbi člana 5. i 6. zaštićuju se na osnovu međunarodnog sporazuma čiji je potpisnik i Republika Kosovo. Rok trajanja bilo koje zaštite za baze podataka koje su kreirane u drugim zemljama ne prevazilazi onaj koji je predviđen u članu 149.

Član 32

Član 200., stav 2. osnovnog zakona se briše i zakon se dopunjuje novim stavom 2. kao što sledi:

2. Kada se činom komuniciranje za javnost preko satelita koji se nalazi u drugoj državi, a koja ne pruža nivo zaštite predviđen ovim zakonom:

2.1. ako se programski signali prenose do satelita sa neke stanice za emitovanje koja se nalazi u drugoj državi, kojim se čin emitovanja ka publici od strane satelita smatra da se dogodio u toj državi, a prava se primenjuju protiv lica koji upravlja stanicom za emitovanje.

2.2. ako se ne koristi stanica za emitovanje koja se nalazi u drugoj državi, ali radiodifuzna organizacija osnovana na Kosovu je naručila čin emitovanja u javnosti putem satelita takav akt se smatra da se desio na Kosovu i prava se primenjuju protiv organizacije koja sprovodi emitovanje.

Član 33

Član 201. osnovnog zakona, stav 1., posle reči „strane“, dodaju se reči sa tekstem, kao u nastavku:

„autorska prava i“

Član 34

Član 204. osnovnog zakona, stav 7. se briše i preformuliše, stav 8 se briše, preformuliše i postaje stav 11. a članu se dodaju stavovi 8, 9 i 10 sa sledećim tekstem:

7. Odredbe ovog zakona u vezi sa kompjuterskim programima se sprovode na kompjuterskim programima koji su stvoreni posle stupanja na snagu ovog zakona, dok ugovori koji su sklopljeni i prava koja su stečena pre tog datuma ostaju neugrožena.

8. Zaštita prema ovom zakonu u pogledu autorskih prava će takođe biti validna u vezi sa bazama podataka stvorenih pre 1. januara 1998. god., koje na taj dan ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom u pogledu zaštite autorskih prava za baze podataka. Zaštita predviđena u ovom stavu neće uticati na bilo koji pravni akt zaključen kao i prava stečena pre 1. januara 1998. godine.

9. Zaštita u skladu sa odredbama ovog zakona, kada su u pitanju prava predviđena u članu 149. je dostupan i za baze podataka, čija je izrada završena ne više od petnaest (15) godina pre 1. januara 1998. god., i koje u tom momentu ispunjavali uslove predviđene u članu 149. Zaštita predviđena u ovom stavu neće uticati na bilo koji pravni akt i prava stečena pre 1. januara 1998. god.

10. U slučaju baze podataka čija je izrada završena u ne više od petnaest (15) godina pre 1. januara 1998. god., trajanje zaštite prava predviđeno članom 149. prestaje petnaest (15) godina posle 1. januara posle tog datuma.

11. Sa prijemom Republike Kosova u Evropsku Uniju gubitak prava distribucije, na koje se odnosi član 24.2. ovog zakona, će se primenjivati na svaku prvu prodaju ili prenos vlasništva jednog originala ili kopiji dela, urađeno bilo gde u Evropskoj Uniji ili u Evropskoj Ekonomskoj Zoni.

Član 35 **Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosova.

Zakon Br. 05/L - 047
11. oktobar 2016. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Kadri Veseli